

jaarverslag 2014 door voorzitter Commissie van Toezicht (CVT) bij de gevangenis te Merksplas

VOORAF

gevangenispopulatie

- een 700tal enkel mannelijke gedetineerden
- zowel gestraften als geïnterneerden (het aantal geïnterneerden neemt sterk af, uitstroom naar psychiatrische centra), maar ze verblijven in afzonderlijke paviljoenen

De gevangenis van Merksplas is opgedeeld in paviljoenen : A, Abis, B, C, E, F, V (hospitaal), De Haven en Cellenblok. Voor elk paviljoen is er een directrice, er is één algemeen directeur.

samenstelling en werking CVT

In 2014 bestond de CVT uit :

- magistraat, tevens voorzitter
- geneesheer, tevens ondervoorzitter
- advocaat
- 3 docenten hogeschool
- begeleider in het onderwijs
- maatschappelijk werker jeugd
- ombudsvrouw psychiatrische instelling
- studerende imam
- secretaris, lid van het parket van de Procureur des Konings.

De CVT zocht reeds geruime tijd vruchteloos een lid met een islam-achtergrond, gezien de samenstelling van de gevangenispopulatie en de CVT in het verleden af en toe geconfronteerd werd met gevoeligheden op het vlak van geloofsbelijding.

Uiteindelijk werd via de integratiedienst van de stad Turnhout een sociaal actieve imam bereid gevonden toe te treden.

De maandcommissarissen bezoeken maandelijks de gevangenis. Een wekelijks bezoek is praktisch niet haalbaar, gezien de gevangenis afgelegen is en meerdere leden verderaf wonen (Mol, Geel, Zichem, Aarschot, Diest) en professioneel voltijds actief zijn.

verhouding CVT - personeel

In het verleden ervoer de CVT vanwege personeel (cipiers) regelmatig een zeer kritische, soms zelfs vijandige houding. Het personeel had de indruk dat de CVT zich steeds automatisch achter het standpunt van de gedetineerde schaarde.

De CVT heeft daarom een overleg georganiseerd met de vakbonden, om duidelijkheid te geven over haar taak en de manier van werken : de CVT aanhoort klachten, maar probeert vervolgens zo concreet mogelijke informatie te verzamelen om de juistheid van de klacht te onderzoeken, waarbij nagenoeg steeds ook aan personeel informatie gevraagd wordt.

De CVT heeft de indruk dat de openheid naar de vakbonden vruchten afwerpt en ervaart meer en meer medewerking en begrip van het personeel. De vijandige sfeer is verdwenen.

* * *

Onderstaand verslag focust op de problemen die de CVT dit jaar onmoette.

Aspecten waaromtrent geen reële problemen werden ondervonden, blijven dus onbesproken. Voor de algemene organisatie van het leven in de gevangenis kan verwezen worden naar het huishoudelijk reglement (kopie in bijlage).

Als belangrijkste **aandachtspunten** worden uit deze lijst weerhouden :

1 advocaat

Er is nood aan opvolging van de vragen voor een prodeo-advocaat. De griffie verzendt de vraag maar volgt niet op of de vraag ook wordt opgenomen door de balie.

2 verblijf van geïnterneerden binnen de gevangenis

De CVT herhaalt dat geïnterneerden niet thuishoren in een gevangenis (en verzond een open brief).

3 gevolgen van besparingen

De besparingen leiden tot onderfinanciering en geven structurele problemen :

- kledijprobleem
- verouderde gebouwen
- sommige medicatie niet meer gratis
- PSD : te weinig personeel, geen vervangingssysteem, onduidelijkheid voor gedetineerden mbt de opvolging van hun dossier.

* * *

alfabetische itemlijst

advocaat
arbeid
bezoek provinciegouverneur Berx op 23.10.2014
contact met directie
eigen goederen binnen gevangenis
fouilles
geïnterneerden
hygiëne
intake

kantine (aankoop goederen door gedetineerden)
kledij
medische verzorging
persoonlijke conflicten tussen gedetineerde en personeel
post
privacy
procedure wanneer een gedetineerde schade aanricht in gevangenis
psychosociale dienst
rekening houden met gevoeligheden van gedetineerde
staat van de gebouwen
telefoon
transferts - verandering van afdeling of cel
transport naar rechtbank, commissies
tucht
voeding

advocaat

(1)

Een gedetineerde bekloeg zich erover dat hij reeds lang een advocaat (pro deo) had gevraagd en nog steeds geen antwoord ontving.

De CVT deed nazicht. De griffie, die instaat voor het doorsturen van de aanvragen, deelde mede dat ze vier aanvragen had verstuurd aan de balie en geen antwoord had ontvangen. De griffie volgt zelf niet op of een vraag beantwoord wordt.

De CVT vroeg om in te staan voor de opvolging en in elk geval aan de betrokkene het telefoonnummer van de balie te bezorgen, zodat hij desnoods zelf de balie kan contacteren.

(2)

De CVT kwam met gunstig gevolg tussen bij de directie toen aan een advocaat toegang werd geweigerd om deel te nemen aan een plaatsbezoek in de gevangenis, bevolen door de Commissie ter Bescherming van de Maatschappij.

arbeid

Een gedetineerde kloeg dat hij anderhalve dag loon niet uitbetaald kreeg.

Gezien het individuele karakter van de klacht en geen systematische fouten blijken, werd enkel tussenkomst van de directie gevraagd voor nazicht en eventuele rechtzetting.

bezoek provinciegouverneur Berx op 23.10.2014

Provinciegouverneur Berx bracht een werkbezoek aan de gevangenis, focuste vooral op de situatie van de geïnterneerden en volgde een commissievergadering, waarin de CVT Merksplas en Turnhout hun standpunt dat geïnterneerden niet in de gevangenis thuishoren, uitgebreid toelichtte.

contact met directie

(1)

Een gedetineerde beweerde dat de directie noch PSD hadden geantwoord op zijn vraag (om bij vriendin te kunnen zijn tijdens bevalling).

De CVT contacteerde PSD, die de vraag onmiddellijk opnam.

(2)

Gedetineerden klagen regelmatig over te late of uitblijvende antwoorden van directie op vragen.

De directie deelde mede dat in principe nagenoeg dagelijks wordt geantwoord, maar dat vragen van geïnterneerden, vaak worden doorspeeld aan het verzorgend personeel, om louter praktische redenen.

eigen goederen binnen gevangenis

Gedetineerden bekloegen zich erover dat ze geen eigen, zelf aangekochte PC in het bezit mogen hebben in de gevangenis, en er enkel één kunnen huren.

De directie paste omzendbrief nr.1811 dd.25.01.2010 toe : geen eigen PC op cel, met uitzondering van de PC's die er waren voor 10.03.2009, voor zover ze gehouden worden 'onder de oorspronkelijke voorwaarden.'

Het antwoord van de directie luidde als volgt : *'Er lijken ons geen bijkomende instructies nodig. Het genot van de overgangsregeling van de MO nr.1811 veronderstelt uiteraard een PC die werkt. Zelf lees ik in de MO nr. 1684 nergens dat de gevangenis voor het uitvoeren van upgrades instaat, maar ik neem aan dat dit altijd is gebeurd en samenhangt met de mogelijkheid de PC te blijven gebruiken, zonder dat daar echte herstellkosten mee gemoeid zijn.*

Het me hier echter duidelijk dat de gevraagde 'upgrade' geen upgrade is, maar een herstelling (vervanging moederbord) die zo ingrijpend is dat ze eigenlijk de aanschaf van een nieuwe PC veronderstelt. Net als wanneer de PC op een andere wijze buiten werking zou geraten, betekent dit voor de betrokken gedetineerde dat er een einde komt aan het genot van de overgangsregeling voorzien in de MO nr. 1811. Wanneer de betrokkene een PC op cel wil hebben, zal hij dus, overeenkomstig de MO nr.1811, verplicht zijn er één te huren.'

fouilles

(1)

De CVT heeft zich verzet tegen (eventuele) directiebeslissingen tot naakfouilles 'met terugkerend karakter', dus beslissingen die méér dan één fouille toelaten, omdat deze in strijd zijn met art.108 Basiswet.

Op vraag van de CVT heeft de directie toegelicht of en in welke gevallen ze een beslissing tot fouille 'met terugkerend karakter' zou nemen. De directie antwoordde : *'In onze inrichting werd de in de CB voorziene mogelijkheid van een individueel gemotiveerde beslissing tot onderzoek aan het lichaam met terugkerend karakter vooralsnog niet toegepast.*

Een dergelijke beslissing zou kunnen genomen worden wanneer een gedetineerde verdacht wordt van drugshandel en dientengevolge onderworpen wordt aan een bijzondere veiligheidsmaatregel waarbij hem het recht op gemeenschappelijke activiteiten ontzegd wordt met uitzondering van deelname aan een opleiding. De directeur zou in dat geval kunnen oordelen dat een onderzoek aan het lichaam noodzakelijk is na elk opleidingsmoment. In een dergelijke context zou de directeur dan 1 individueel gemotiveerde beslissing tot onderzoek aan het lichaam kunnen nemen met vermelding van de maximum duur van deze beslissing, bv. 7 dagen.

Het item 'onderzoek aan het lichaam met terugkerend karakter' werd ondertussen geagendeerd en overlegd op het Regionaal Managementsteam. In afwachting van in het vooruitzicht gestelde

bijkomende instructies van onze Juridische Dienst passen wij deze beslissingen met terugkerend karakter niet toe.'

De CVT meent dat het aan de wetgever is om desgevallend te voorzien in een ruimere regeling dan de actuele (door het Grondwettelijk Hof gedeeltelijk vernietigde) wetgeving. De Centrale Toezichtsraad werd ingelicht.

(2)

Een gedetineerde beklagde zich over een teveel aan fouilles, maar uit onderzoek van de CVT bleek dat de beslissingen tot fouille niet zonder aanleiding werden genomen.

geïnterneerden

De commissie heeft zich ook dit jaar verzet tegen het verblijf van geïnterneerden in gevangenis. De CVT schreef een open brief, die in enkele dagbladen werd opgenomen. Bedoeling was druk zetten om tot een snellere oplossing te komen.

Een delegatie van de CVT bracht een leerbezoek aan de Pompestichting in Nederland. Zeer inspirerend : het kan dus wel anders en beter.

hygiëne

(1)

Directeur meldde dat door de besparingen elke gedetineerde voortaan één rol WC-papier per week krijgt. Meerverbruik moet de gedetineerde zelf aankopen.

De CVT ontving meerdere klachten over het tekort aan WC-papier.

(2)

Het aantal bedelingen van vers wasgoed (onderbroek, kousen, T-shirt) werd verminderd om besparingsredenen. Concreet is er in het weekend geen vers wasgoed beschikbaar.

In december meldde een gedetineerde dat de situatie enige tijd was verbeterd, maar hij legde klacht neer omdat situatie opnieuw was verslechterd.

(3)

Gedetineerden beklagden zich erover dat er geen reinigingsproducten meer ter beschikking worden gesteld aan gedetineerden die deze producten zelf kunnen aankopen. Bij later onderzoek is gebleken dat elkeen recht behoudt op poetsmiddel om de cel te onderhouden.

(4)

Voor rolstoelgebonden gedetineerden is er enkel mogelijkheid om met de rolstoel in de douchecabine te rijden in de afdeling V (= afdeling ziekenhuis).

intake

Een gedetineerde beklagde zich erover dat hij bij aankomst geen directeur te spreken kreeg. Er waren geen andere klachten. De directie deelde mede dat de directie elke nieuwe gedetineerde spreekt.

kantine (aankoop goederen door gedetineerden)

Gedetineerden klagen regelmatig over hogere prijzen dan de gebruikelijke winkelprijs. De rekendienst reageert soms laconiek met de mededeling dat niemand tot aankopen verplicht is. De CVT wees er op dat gedetineerden niet de vrijheid hebben om buiten de gevangenis om aankopen te doen en vroeg een duidelijk prijsbeleid.

De directie heeft de rekendienst terechtgewezen en een klantvriendelijkere houding beloofd. Mbt het prijsbeleid verantwoordde ze haar keuze voor dagprijzen, dus minder stabiele prijzen.

Een klacht ging over de louter administratieve opvolging bij een aankoop. Een gedetineerde had dvd's gekocht, naar zijn mededeling met toelating, doch eens de dvd's (seri Aspe) werden geleverd, mocht hij er niet over beschikken omdat hij geen toelating tot aankoop kon voorleggen. Het is storend dat in dergelijke situatie het personeel vaak niets onderneemt om de situatie praktisch op te lossen, door zoals voor het onderhavig probleem zelf na te trekken of er toelating was verleend of - zo de toelating onvindbaar is - bij de directie zelf te informeren of er alsnog toelating kan gegeven worden.

De CVT is daarom tussengekomen bij de directie.

kledij

Gedetineerden mogen geen eigen kledij dragen. Ze moeten verplicht gevangenskledij gebruiken.

De CVT ontving klachten en stelde bij herhaling vast dat kledij (inclusief schoenen) vaak tot op de draad versleten is, niet proper oogt en dat de juiste maten niet voorradig zijn.

Uit onderzoek bleek dat gewassen kledingstukken weliswaar hygiënisch in orde zijn, maar dat het wasproces er niet in slaagt om hardnekkige vlekken te verwijderen, wat de indruk geeft dat ze nog vuil zijn.

De directie beseft dat de situatie moet verbeteren maar geeft aan dat er onvoldoende budget is. Ze probeert de hoogste nood te lenigen door onder meer kleding (schoenen) tegen andere goederen te ruilen met andere gevangenisgenissen.

De directie wees er tevens op dat regelmatig kledingstukken moedwillig beschadigd worden door gedetineerden. Onderzoek door de CVT heeft het bestaan van dergelijke opzettelijke beschadigingen bevestigd.

medische verzorging

(1)

Een gedetineerde bekloeg zich over het uitblijven van tandartsconsult. Nazicht door de CVT leerde dat er zich in feite geen problemen stellen mbt de mogelijkheid om een tandarts te raadplegen en dat de klacht ongegrond was.

(2)

Sommige gedetineerden twijfelen aan de kwaliteit van de gevangenisarts(en). De CVT licht hen systematisch in van hun recht om een eigen arts te consulteren.

(3)

Een gedetineerde-diabeticus bekloeg zich erover dat hij van de dokter zich slechts éénmaal daags mag 'prikken' ter controle. De CVT contacteerde de dokter, die zich bereid verklaarde de door de gedetineerde gevraagde tweede dagelijks controle toe te laten, op voorwaarde dat dit geadviseerd werd door de specialist die de gedetineerde zou raadplegen.

(4)

In april noteerde de CVT twee klachten van een gedetineerde dat bepaalde medicatie (tabletten maagproblemen, tabletten tegen diarree, nicotinetabletten, medicatie voor bloeddorstroming, medicatie artrose, pijnstillers) door de gedetineerden zelf moet aangekocht worden.

CVT heeft meegedeeld aan directie dat medische verzorging in de gevangenis gratis moet zijn : '*Tijdens een rondgang in de gevangenis vernamen onze maandcommissarissen dat sinds kort sommige medicatie door gedetineerden en geïnterneerden zelf moet aangekocht worden via de kantenlijst, zelfs wanneer de medicatie is voorgeschreven door de gevangenisdokter.*

Het zou gaan over onder meer maagtabletten, medicatie tegen diarree, nicotinetabletten, medicatie voor bloeddorstroming (venozuton ?), medicatie voor artrose (glucosaminepharm nord), ...

Volgens de personen die onze maandcommissarissen spraken, zou de nieuwe regeling een besparingsmaatregel zijn.

Kan u ons meedelen of het klopt dat sommige medicatie, zelfs wanneer voorgeschreven door de gevangenisarts, door de gedetineerde/geïnterneerde zelf moet betaald worden ?

In bevestigend geval, zou u ons kunnen meedelen of daarover een richtlijn of rondzendbrief werd uitgevaardigd door de Minister ?

Onnodig te zeggen dat naar mening van de Commissie van Toezicht te Merksplas de medicatie die wordt voorgeschreven ook gratis moet verstrekt worden, want deel uitmakend van de 'verzorging' bedoeld in art.96 KB 21.05.1965.'

De directie antwoordde : '*Geneesmiddelen die niet langer door de Dienst Gezondheidszorg betaald worden zijn geneesmiddelen die ook buiten ten laste van de patiënt vallen (geen tussenkomst RIZIV-categorie D).De beslissing om enkele van deze categorie D geneesmiddelen (niet levensnoodzakelijke en/of therapeutisch belangrijke) op de kantenlijst te laten plaatsen (en op eigen kosten te laten aankopen) is een beslissing van het directiecomité van de DGzG. In bijlage de instructies die wij hierover ontvingen van de centrale diensten.'*

(5)

Een gedetineerde beweerde dat tijdens een staking de politie de medicatie niet correct verdeelt, tzt alle medicatie voor ganse dag ineens 's morgens bedeeft. Uit onderzoek van de CVT bleek dat de informatie van de gedetineerde niet klopte.

persoonlijke conflicten tussen gedetineerde en personeel

(1)

Regelmatig ontving de CVT klachten die zijn terug te brengen tot een persoonlijk, zuiver intermenselijk conflict tussen een gedetineerde en een personeelslid.

De CVT heeft al jaren de praktijk dat indien het personeelslid niet in staat is om conflicten uit te praten, of - wat soms gebeurt - door een vernederende houding conflicten uitlokt, de naam te noteren en zodra de naam enkele malen gesignaleerd werd, de directeur in kennis te stellen (in ernstige situaties wordt de directeur onmiddellijk, van bij het eerste incident, verwittigd).

De CVT heeft de ervaring dat de directie op dergelijke aangiftes gepast reageert, door in gesprek te gaan met het personeelslid. Gevolg is dat geen nieuwe klachten mbt dat personeelslid opduiken.

De gedetineerden worden systematisch ingelicht dat het een onbegonnen zaak is om elk geval van louter persoonlijk conflict uit te spitten, dat we bij herhaling de directie inlichten en dat we de goede ervaring hebben dat de directie dergelijke klachten ter harte neemt.

(2)

Een gedetineerde beweerde dat cipiers ogen sloten wanneer een gevangene een medegevangene sloeg.

Gezien de bewering oncontroleerbaar was, heeft de CVT de namen van de cipiers opgenomen in de lijst.

post

Een gedetineerde bekloeg zich erover dat zijn post werd geopend.

De CVT deed onderzoek, maar vond geen bewijs van de beweringen van de gedetineerde; sommige brieven vielen overigens niet onder het openingsverbod.

Bij de directie werd gevraagd het personeel attent te maken of te houden op de wettelijke regeling.

privacy

Een gedetineerde bekloeg zich erover dat bij een celcontrole de cipiers een persoonlijk notaboekje hadden gelezen en vervolgens 'in beslag' hadden genomen, omdat er (naast zuiver persoonlijke bedenkingen, lijstjes met favoriete muziek, enz.) namen van personeelsleden in vermeld stonden.

De CVT vroeg de directie de privacy te respecteren en het boekje terug te laten geven (de gedetineerde had zich onmiddellijk bereid verklaard om de bladzijden met de namen van personeelsleden te verwijderen, wat de CVT strikt genomen niet nodig vond).

procedure wanneer een gedetineerde schade aanricht in gevangenis

Na drie weken verblijf op nieuwe cel, krijgt een gedetineerde celcontrole en wordt vastgesteld dat enkele kastschuiven beschadigd zijn, volgens de cipier omdat de gedetineerde ze met geweld heeft losgetrokken. De gedetineerde zegt dat hij de schuiven knelden en hij ze daarom niet gebruikte.

Probleem = bewijsvraagstuk.

De CVT deelde directie mee dat de bewijslast van de beschadiging bij de overheid ligt en stelde voor om bij intrede in een cel een soort plaatsbeschrijving op te maken. Zonder deze plaatsbeschrijving mag er geenszins een vermoeden aangenomen worden dat de gedetineerde de schade veroorzaakte. De beschadiging door de gedetineerde moet door de overheid bewezen worden.

De directie deelde mede dat ze steeds onderzoekt of de schade effectief door de gedetineerde werd toegebracht en dit in het kader van een tuchtprocedure.

In het geval van de klager werd geen tuchtprocedure gevoerd en betaalde de klager op eenvoudige vraag, aldus de directie.

psychosociale dienst

Gedetineerden beklagen zich er vaak over dat ze de indruk hebben dat de PSD onvoldoende aandacht voor hen heeft en te weinig tijd voor hen uittrekt.

De CVT had een onderhoud met het hoofd van de PSD, die zich bekleeg over de onderbemanning van de diensten, vaak gevolg van veelvuldige afwezigheid van personeel :

- veel personeel is jong en vrouwelijk, zodat er regelmatig afwezigheid is voor bevallingsrust; er is geen systeem van vervanging;
- Merksplas ligt afgelegen, wordt door personeel vaak gezien als poort tot tewerkstelling, maar eens de benoeming een feit is, wordt er snel gesolliciteerd voor een beter bereikbare plaats of een plaats korter bij de woonplaats; hier stelt zich derhalve onder meer een probleem van selectie bij recrutering.

De CVT heeft er sterk op aangedrongen dat aan de gedetineerden een duidelijk tijdstraject voor behandeling van hun dossier wordt meegedeeld en dat op een vraag tot onderhoud dadelijk wordt gecommuniceerd wanneer de gedetineerde zal gezien worden (zelfs al kan het onderhoud pas op latere datum plaatsvinden), in plaats van - zoals het geval was - de gedetineerde in het ongewisse te laten en hem op te zadelen met extra frustraties.

De CVT komt niet tussen bij kritiek op de inhoud van verslaggeving.

rekening houden met gevoeligheden van gedetineerde

Een autistische gedetineerde kloeg over een teveel aan prikkels en gesloten deuren. De directie heeft gepast gereageerd door betrokkene over te plaatsen naar een andere afdeling en hem daar een functie te geven als diender, zodat zijn deur vaker open kon blijven staan.

staat van de gebouwen

In een afdeling kwam een stuk plafond naar beneden. De inspecteur van de regie der gebouwen was langsgeweest en minimaliseerde 'omdat er geen onmiddellijk instortingsgevaar' was. De directeur bekleeg zich over een gebrek aan medewerking van de regie der gebouwen.

Behoudens het paviljoen 'De Haven' (afdeling voor geïnterneerden) is de gevangenis van Merksplas tot op de draad versleten en lopen er al vele jaren vergaderingen en onderhandelingen over een nieuwbouw.

telefoon

Een gedetineerde bekleeg zich erover dat er steeds enkele dagen verstreken tussen het betalen van belwaarde (via zijn rekening op de griffie) en het kunnen beschikken erover. Nazicht door de CVT leerde dat er een IT-probleem was (betrokkene had twee rekeningen en de belwaarde werd foutief aan verkeerde rekening gekoppeld). Door onze tussenkomst werd het probleem voorlopig praktisch opgelost, tot tevredenheid van gedetineerde, in afwachting van IT-oplossing.

De CVT betreurt dat haar tussenkomst voor dergelijke eenvoudige, praktische zaken nodig is en dat het personeel in zo'n situatie niet actiever optreedt.

transferts - verandering van afdeling of cel

Regelmatig zijn er klachten over geweigerde transferts naar andere gevangenissen of andere afdelingen.

De CVT komt in principe niet tussen, maar vraagt in behartenswaardige gevallen (vaak met succes) de bijzondere aandacht van de directie.

(2)

Voor niet-rokers die terecht zijn gekomen op een cel met een of meerdere rokers, komt de commissie altijd tussen bij de directie, en met succes. Het beleid van de directie heeft oog voor de situatie van niet-rokers, maar soms lukt het puzzelwerk met de beschikbare cellen niet volledig.

transport naar rechtbank, commissies

Een gedetineerde bekloeg zich erover dat het transport naar de Hoge Commissie ter Bescherming van de Maatschappij was misgelopen. Uit onderzoek bleek dat de gedetineerde zelf oorzaak was van het missen van het transport.

tucht

(1)

De CVT acht zich in principe niet bevoegd om tussen te komen in tuchtprocedures.

Enkel wanneer ze meent dat de rechten van de gedetineerden werden geschonden, bijvoorbeeld bij indruk van vooringenomenheid en schending van het principe van vermoeden van onschuld, zal ze haar mening te kennen geven aan de directie.

(2)

Een gedetineerde bekloeg zich over een gebrek aan ernstig onderzoek.

Er was in zijn bed een wit poeder gevonden. Niettegenstaande hij verbleef in een cel met vier en zonder dat volgens hem onderzocht werd welke stof het witte poeder precies was, werden enkel hij en één celgenoot in de tuchtprocedure betrokken.

De CVT heeft de directie gevraagd de betrokkene behoorlijk in te lichten over het onderzoek.

De directie lichtte toe dat er wel degelijk onderzoek was gebeurd en dat de klager ons niet juist had ingelicht.

(3)

Een gedetineerde beweerde dat hij een tuchtrapport had gekregen omdat hij zijn verloofde (medegedetineerde) in het openbaar een zoen op de mond had gegeven.

Bij een later overleg tussen commissie en directie werd de houding van de directie/het personeel tegenover homofiele relaties binnen de gevangenis muren besproken. De directie beschouwt de kwestie nagenoeg als een non-issue : relaties binnen de gevangenis zijn perfect toegelaten, ook uitingen van die relaties. Ongestoord bezoek tussen medegedetineerden wordt toegestaan op dezelfde wijze als voor andere relaties.

De enige grens of voorwaarde is dat de beleving van de relatie de normale werking van de gevangenis niet mag storen.

In het geval van de gedetineerde die klacht had neergelegd, bleek het tuchtrapport niet te

handelen over de zoen in publiek, maar over de vaststelling dat de beweging van twee groepen gedetineerden die elkaar kruisten (met in de ene groep de klager en in de andere groep zijn verloofde) werd opgehouden omdat de klager en zijn verloofde even bij elkaar wilden zijn. Het tuchtrapport was opgemaakt omdat de klager niet gehoorzaamde op het verbod om de groep op te houden.

De kwestie werd met de klager besproken, die zich uiteindelijk in het standpunt van de directie kon vinden.

Dit dossier werd tevens opgevolgd door de Federale Ombudsman. De CVT stelde hem in kennis van opvolging en resultaat.

veiligheid

Een gedetineerde beweerde dat hij was verwond door een medegedetineerde en wilde klacht neerleggen bij de politie. De aanvraag naar de politie was door de griffie twee maanden geleden verzonden en hij beklagde zich erover dat de politie nog steeds niet was langs geweest.

Uiteindelijk kwam de politie hem verhoren vier maanden na de feiten.

De vertraging is op zich niet aan de gevangeniswerking zelf te wijten. De opvolging van de aanvraag tot politieverhoor moet in principe door betrokkene zelf gebeuren, zoals een burger buiten de gevangenis.

voeding

(1)

Directeur meldde dat door de besparingen het budget voor voeding verminderd zou worden.

De CVT ontving dit jaar weinig klachten van de gedetineerden zelf.

Wanneer een gedetineerde een klacht heeft, is het gebruikelijk dat de maandcommissaris op zijn rondgang informeert bij andere gedetineerden en bij personeel, om in te schatten of de klacht ernstig is of niet. Ook informeert de maandcommissaris in zo'n situatie in de keuken.

Samenvattend moet de CVT vaststellen dat ondanks het beperkte budget, er geen reële problemen zijn mbt de voeding.

(2)

Een gedetineerde beklagde zich erover dat personeel zich soms voedsel van de gedetineerden toeëigent. Geen bewijs. Kloeg niet over gebrek aan voedsel voor zichzelf.

In het verleden heeft de CVT dergelijke klachten, die toen vaker voorkwamen, aangekaart bij directie.

(3)

Een gedetineerde beklagde zich erover dat hij regelmatig een grotere of tweede portie eten wil. Bij nazicht door de CVT bleek dat dit probleemloos kan gevraagd worden, gezien er gewoonlijk iets meer is voorzien dan nodig.

'Probleem' was daarmee opgelost, dus in feite geen voedings- maar communicatieprobleem.

aantal klachten

aard van de klacht		
schade veroorzaakt door gedetineerde		1
aanpassing regime aan autistische persoonlijkheid gedetineerde		1
transferts naar andere gevangenissen of afdelingen / uitgangspersmissies/ cel		10
kledij		3
kantine		5
werking psychosociale dienst	onvoldoende aandacht, te lange wachttijd	11
	kritiek op verslaggeving PSD	2
intake	directie niet gezien	1
tucht	geen ernstig onderzoek	1
	wegens niet strafbaar feit	1
privacy	persoonlijke nota's afgenomen	1
persoonlijke conflicten met personeel	diverse	14
	racisme	3
voeding		4
hygiëne	te weinig WC-papier	2
	geen bedeling proper wasgoed weekend	3
	geen gratis poetsproduct	1
	douche voor rolstoelpatient enkel in ziekenhuisafdeling	1
medische verzorging	te veel medicatie	1
	wachttijd tandarts	1
	beweerdelijke kanker wordt niet erkend	1
	gevangenisarts drinkt	1
	gevangenisarts doet geen grondig onderzoek	2
	conflict eigen arts / gevangenisarts	1
	conflict over aantal diabetes-controles	1
	medicatie niet gekregen	1
	medicatie niet gratis	1
	niet correcte bedeling medicatie tijdens staking	1
	te weinig consult bij psychiater	1
post	geopend	1
telefoon	te duur	1
conflicten met medege-detineerde		6

advocaat		2
fouille		3
werk		3
transport		1
geen antwoord van directie / slechte communicatie met directie		4
wandeling	geen afdak voor wandeling paviljoen E	1
	minder wandelkans tijdens staking	1
ongestoord bezoek	weigering omwille veiligheid partner	1
reïntegratie wordt niet goed voorbereid		1